

AVGUST
1 P. Vozl. sv. Petra
2 T. Alfonz
3 S. Najdba sv. Stef.
4 C. Dominik
5 P. Maria Snej. na gori
6 S. Sreča
7 N. a. pobnik.
8 P. Ciriak
9 T. Roman
10 S. Lovrenc
11 C. Suzana
12 P. Klara
13 S. Kasiljan
14 N. 10. pobnik.
15 P. Vnebovzroje
16 T. Sv. Rok

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do smagel

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
DRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 148.

CHICAGO, ILL., TOREK, 2. AVGUSTA — TUESDAY, AUGUST 2, 1938

LETNIK (VOL.) XLVII

Vlada proti zdravniški zvezi-Spopad med Rusi in Japonci

Vladni justični department bo tožil zvezo ameriških zdravnikov kršenja protitrustnega zakona. — Zdravniška zveza bojkotira zdravnike, ki so se priglasi, da bodo nudili oskrbo po nižji ceni. — Vladni boj naperjen proti sebičnim zdravnikom.

Washington, D. C. — Med federalno vlado in Ameriško zdravniško zvezo, organizacijo, v kateri so vključeni zdravniki širom celih Zed. držav, prišlo do tožbe pred sodiščem, da kakor je zadnja nedelja objavil justični department. Vlada obdoljuje zdravniško zvezo kršenja protitrustnega zakona in zakona proti monopolom.

Nastop vlade je naperjen proti odseku zdravniške zveze, kateri posluje v District of Columbia, in tukaj se bo odločilo glede podobnih slučajev v drugih justičnih departementih. V obtožbi justičnega departementa se navaja, da zveza zdravnikov ovira delo raznih združenj skupin, ki so se ustanovile, da pomorejo ljudstvu do zdravniške oskrbe po nizkih cenah. V svoj namen si je vlada izbrala eno takih skupin, namreč Group Health association, ki je bila organizirana pred letom dni in je v njej vključenih okrog 2500 vladnih uslužbencev. Člani te organizacije plačajo doletno letno pristojbino in so s tem upravičeni do skoraj popolne zdravniške oskrbe v slučajih bolezni. To oskrbo nudijo zdravniki, ki so se priglasi k organizaciji.

Kršitev protitrustnega zakona, katerega je obdolžena Ameriška zdravniška zveza, obstoji v tem, da ta zveza, glasom vladne obtožnice, nekako bojkotira zdravnike, ki so pristopili k omejeni skupini in dajejo zdravniško oskrbo po nižji ceni. Stvar ženejo celo tako daleč, da so iz bolnic v Washingtonu izključili take zdravnike. Posledica tega je, da imajo take zdravniške skupine težave, najti za se dobre zdravnike, ker se ti bojijo, da bi ne bili od zdravniške zveze zaznamovani in bojkotirani, kar bi jim pri njih praktičiranju zelo škodilo, kajti zdravniška zveza ima močnejši vpliv in je zdravniku, ki pade pri njej v nemilost, delo skrajno oteženo, ako že ne popolnoma onemogočeno.

Kolikor se more iz celega položaja dognati, ima borba, ki jo je podvzela vlada, ta cilj, da pomaga ameriškim prebivalstvu do tega, da si bo lahko preskrbelo zdravniško pomoč, četudi morebiti nima visokih dohodkov. S tem se bo doseglo, da bo končno zdravniška profesija služila svojemu pravemu namenu, namreč, pomagati ljudstvu, brez ozira na denar. Dosti je zdravnikov, ki sami uvidijo potrebo, da se njih poklic preuredi v tak, ki človekoljubni smeri, toda so ovirani od druge skupine sebičnih zdravnikov, ki jim gre le za visoke dohodke in odklonijo pomoč, kjer jim ti niso zasigurani. Zato, da so taki sebičnejši v pretežni večini in sedanjí boj vlade proti njim gotovo odobrava vsa ameriška javnost.

Katoliški Slovenci, v vaše hiše spada edino le katoliško časopisje!

MUSSOLINI RAZSRJEN

Izjava Sv. Očeta, da Italija posnema Nemčijo, ga je razjezila.

Forli, Italija. — Besede Sv. Očeta Pija XI. o rasnem čiščenju, katere naloge se je zdaj lotil v Italiji tudi fašizem po vzgledu svojih rujavih bratcev v Nemčiji, so hudo razsrdile poglavarja italijanskega fašizma Benita Mussolinija. Sv. Oče je podal izjavo, da rasno čiščenje je absurdnost in ni v skladu z nauki Kristusa. Akcija je nazval za nesrečno posnemanje Nemčije. Te besede so zadele Mussolinija zelo v živo. Ko je v soboto pregledaval letno taborišče, kamor pošiljajo na polletne počitnice fašistično mladino, je v govoru na mlade fašiste med drugim izjavil tudi to le: "Čujte in čuje naj vsakdo, da tudi v rasnem vprašanju, bomo šli naravnost naprej, ne ozirajoč se na kritike nepovabljenih."

VELIK KARNEVAL SLOVENSKE ŽUPNIJE SV. JOŽEFA V JOLIETU

Joliet, Ill. — Slovenska župnija sv. Jožefa, kjer zdaj župnikuje preč. g. M. J. Buttala, je otvorila zadnjo nedeljo velik karneval. Takoj prvi dan je bila velika udeležba in prireditev kaže, da bo lep uspeh. Pri karnevalu sodelujejo vsa društva v naselbini. Prihodnjo nedeljo pa bo v Rivals Parku na hribu velik letni farni piknik, na katerem bo obilo vse vrste zabave, kot vse vrste športne igre, tekme, itd. Slovenska župnija sv. Jožefa vabi vse Slovence od blizu in daleč na ta letni piknik. Tudi iz drugih sosednjih naselbin so rojaki in prijatelji iskreno povabljeni.

V DESETH URAH PREKO KONTINENTA

New York, N. Y. — Poročnik H. L. Neely, je v soboto prevozil razdaljo iz San Francisco, Calif. preko kontinenta na Mitchell postajo, na Dolgem otoku v New Yorku, točno v 9 urah in 55 minut. Vozil je stalno nad 300 milj na uro.

GRŠKA REVOLUCIJA ZATRTA V KALI

Atene, Grčija. — V noči med četrtkom in petkom je zasnovan nečak bivšega grškega državnika Venizelosa, po imenu Mitsotaki na Kreti puč. Uporniki so že zasedli glavno mesto Krete in kake tri ure je kazalo, da bodo uspeli. Toda diktator general Metaxas, ki je absolutni vladar Grške, je poslal na Kreto več oddelkov vojaštva in v teku štirih ur je razgnal vse upornike. Voditelja upora Mitsotaki-a in njegove pristaše so zaprli in priredili pred vojaško sodišče, pravi poročilo.

AMERIŠKO POSLANIŠTVO SE SELI IZ HANKOWA

Washington, D. C. — Poslaniški urad Združenih držav, ki ga vodi poslanik Nelson Johnson v Hankowu, odkar se je preselilo iz Pekinga, se bo zopet preselil in sicer v mesto Chungking, ki bo zdaj začasno kitajsko glavno mesto. Hankowu se bližajo japonske čete in najbrže ne bo dolgo, da ga zasedejo.

VOJAŠKI MANEVRI

Washington, D. C. — Tekom avgusta se bodo vršili po raznih okrožjih velike vojaške vaje. Koncentracijska središča teh vaj bodo ob Mississippi, potem v San Antonio v Texasu, v Arizoni in Illinoisu. Pri vajah bodo preizkušali najmodernejše načine vojevanja. Pri vajah bo sodelovalo okrog 66 tisoč mož.

PO KAT. SVETU

Pariz, Francija. — Francoski kardinal Jean Verdier, nadškof pariški, je izjavil te dni, da so razmere v Franciji med katoliško cerkvijo in državo boljše, kakor so bile kdaj tekom zadnji 30 let. Cerkev uživa popolno svobodo. Edino žalostno točko tvorijo sole, ki so v laičnih rokah. Upamo, da se sčasoma tudi to izboljša, pravi kardinal.

Washington, D. C. — Iz Kitajske se poroča, da so Japonci pri bombardiranju mesta Wuhan razdejali tudi sesterski dom, ki so ga lastovale Notre Dame sestre. Ta ustanova je oskrbovala in vzgajala dolgo let zapuščene Kitajčke in jih vzgajala v katoliški veri.

Pariz, Francija. — Pravila na znameniti katedrali v Rheimsu, ki so jo Nemci z obveljavljeno poškodovali tekom svetovne vojne, so stala nad 200 milijonov frankov. Od tega so zbrali 37 milijonov v tujini. John D. Rockefeller je daroval v ta namen 17 milijonov.

London, Anglija. — MacInnes, učitelj na Bristolski univerzi je v svojem predavanju izjavil, da če bodo v Angliji prakticirali porodno kontrolo v tem obsegu, kakor to delajo zdaj, bo prebivalstvo Anglije v dobi enega stoletja nazadovalo za 40 milijonov na 4.600.000 prebivalcev. Žalostna napoved za Angležke.

Montreal, Canada. — Generalni pravdnik Quebec provincije, je dal zapreti propagandni komunistični urad in komunistično šolo, ki so jo komunisti vodili v tem mestu. Oblasti so odkrile, da so imeli komunisti namen zanesti nemire v razna podjetja med delavce.

RESEN POLOŽAJ

Novi obmejni spopadi med ruski in japonski četami. — Seja članov japonske vlade.

Tokio, Japonska. — Odnosaji med Japonsko in Rusijo so stopili v novo napetost po spopadih, do katerih je prišlo med obmejnimi četami obeh držav pri mestih Čangkungfeng in Sačofang, ki ležita v kotu, kjer se stekajo meje med Rusijo, Mandžukuo in Korejo. Položaj smatra japonska vlada tako resnim, da je bilo v nedeljo zvečer sklicano posebno zasedanje vladnega kabineta, ki je trajalo pozno v noč.

Kakor javlja japonska vlada, je bil spopad večjega obsega in so bile pri njem udeležene močne čete na obeh straneh. Rusi so izvršili napad na neki hrib in ga zavzeli, toda japonske čete so jih s protinapadom vrgle zopet nazaj, kot trdi japonsko poročilo, katero dostavlja, da so imeli Rusi 50 mrtvih ter so izgubili več tankov in topov.

Sovražno stanje med Rusijo in Japonsko se je pojavilo, ko so Rusi 11. julija nenadoma zasedli neki obmejni kraj ob Mandžukuo, trdeč, da je tisti kraj njihov last in so ga imeli Japonci nepostavljivi potom v oblasti. Od tedaj je sledilo več spopadov, dokler se niste zadnji teden vladni obeh držav v toliko sporazumeli, da se ima stvar rešiti diplomatskim potom in ne z orožjem. Kakor kaže, pa ta sporazum nima posebnega pomena.

CORRIGAN SE POSLAVLJA OD EVROPE

Dublin, Irsko. — Douglas G. Corrigan, mladi ameriški letalec, ki je pred dvema tednoma preletel Atlantic v starem letalu, kakor znano, se je v soboto poslovil od Irske. Priredili so mu sijajno odhodnico. Ko se je vkrcal na parnik in je z krova mahal v pozdrav, mu je dublinski župan klical: "Srečno pot in glej, da se ne boš vozil zopet v napačno smer!"

Iz Jugoslavije

Po deželi, zlasti po vaseh okoli Ljubljane, se klatijo razni potepuhi in lahkotivci, ki iz revnega ljudstva izvažajo denar. — Huda nesreča mladega delavca v mariborski tovarni. — Smrtna kosa in drugo.

Potepuh, ki je "delal" denar Javor nad Ljubljano, 12. julija. — Nekega dne proti večeru se je te dni pri nekem tukajšnjem posestniku oglašil neznan človek, ki je poprosil gospodarja za prenočišče. Gospodar se je nekaj časa izgovarjal, nazadnje se je prošnjam vdal in mu dovolil da se prespi na senu v skednju. Po večerji je tuje postal kar domač in je v pogovoru omenil, da zna delati denar in da ga je v Avstriji že veliko napravil ter se lepo preživljal, toda Hitler je vse tuje izgnal in tako je moral tudi on oditi. Dejal je da je na poti domov v Metliko, kjer bo takoj začel delati denar. Da se pokaže kot poštenjak, je gospodarju izročil, predno je šel spat, tudi delavsko knjižico, ki je govorila, da je res iz Metlike. Naslednje jutro se je gospodar zgodaj odpravil s doma na delo, doma sta pa ostali le njegova žena in mati ter otroci. Kmalu je tudi tuje vstal in ko je videl, da ima gošpodinja veliko dela, se je ponudil, da ostane pri hiši nekaj dni in da pomaga, zvečer, ko se vrne gospodar, bodo pa začeli delati denar. Nazadnje je ženski toliko zmahčilo, da bo najbolje, da takoj prične delati denar. Prinesli sta mu stotak in nekaj manjšega denarja, pa se je izrazil, da je premalo, da se ne izplača začeti, vendar je navsezadnje začel. Obljub je napraviti po vsakem vzorcu pet novih komadov.

Najprej je vzel v roke stotak, po njegovi meri odrezal kos papirja, ga pomazal s črnilom, stotak položil nanj, nato pa oboje dejal med dvije tankih deščic. Vse skupaj je vtaknil pod omaro in zablčal domačim, naj vso reč pustijo čisto pri miru šest ur, da se bo sprijelo. Potem je rekel, da gre v gozd nabirat rož, ki jih potrebuje za barvice, s seboj pa je vzel tudi domača dva otroka, da mu bosta pomagala pri nabiranju. A ko so prišli v gozd, jima je velel, naj se najesta borovnic, on sam pa da gre medtem po nekaj kake plošče, in je izginil. Ko ga pa le dolgo ni bilo nazaj, sta šli ženski sami pogledat ali niso bankovci že gotovi. Na svoje veliko razočaranje sta našli samo s črnilom namazan papir. Sklicali sta otroka in sosede, da bi šli lovit prevejanega sleparja, a vse zasledovanje je ostalo zaman. Zaradi lahkomišelnega pohlepa po denarju sta ženski ostali še brez tega, kar sta imeli.

Kakor pripovedujejo, se je isti slepar po vsej priliki dan poprej klatil po Česnjicah in Zagradišču. V Zagradišču je bila pri posestniku Vrlingovcu okradena vsa obleka v vrednosti okrog 3000 din. Maribor. — V tvornici železnih pragov Rüdger v Hočah, se je pripetila huda nezgoda, katere žrtev je postal 25 letni delavec Ivan Debenjak iz Hotinje vasi. Pri dviganju železnih pragov z žerjavom je tresčil težak praž delavca s tako silo na glavo, da ga je vrglo k tlom in je obležal s strto lobanjo ves v krvi. Reševalci so ga takoj prepeljali v mariborsko bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

Smrtna kosa

V Bohinjsko Belo na Gorenjskem so iz Dubrovnika v Dalmaciji pripeljali truplo vojaškega kaplana Janka Zupana, ki je bil ustreljen po nesreči. V Dubrovniku so imeli Sokoli vaje v streljanju, Janko Zupan je pa dajal znamenja o zadetkih. Neki strelec, ki je štirinajstkrat zgrešil cilj, je s 15. strelom po nesreči zadel Zupana, ki se je mrtev zgrudil na tla.

Ušivo leto

Iz Maribora poročajo, da je letos nastopilo tako imenovano "ušivo leto". Vse rastline, zlasti pa sadno drevje in tudivinske trte so v mariborski okolici napadene od uši. Nadloga je tako huda, da niti škropljenje nič ne izda. Pač pa je narava sama začela z borbo proti tem škodljivcem. Opazovali pravijo, da je letos opažati izredno veliko številno pikapolonic, ki so najhujše sovražnice uši. Na drevju in rastlinah kar mrgoli teh lepih hroščev, zlasti njihovih ličnikov, ki so hujši zatiralci uši kot pikapolnice same. Samo škoda da ljudje uničuje te ličinke, v nevednosti ker menijo, da so to posebne vrste škodljivci.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

Slika kaže razdejanja, ki jih povzročajo japonske zračne bombe na Kitajskem. Slika je bila posneta po japonskem bombardiranju železniške postaje v mestu Wongsha.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V Jugoslavijo:	V Italijo:
Za: Din:	Za: Lir:
\$ 2.55..... 100	\$ 6.50..... 100
\$ 5.00..... 200	\$ 12.25..... 200
\$ 7.20..... 300	\$ 30.00..... 500
\$10.00..... 420	\$ 57.00..... 1000
\$11.65..... 500	\$112.50..... 2000
\$23.00..... 1000	\$167.50..... 3000

Pri večjih svotah poseben popust

Za izplačila v dolarjih:

Za \$ 5.00 pošljite.....\$ 5.75
Za \$10.00 pošljite.....\$10.85
Za \$25.00 pošljite.....\$26.00

Vsa pisma pošljite na:

JOHN JERICH
1849 West Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telephone: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina	Subscription
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za tret leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za tret leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo
vsi dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas
do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov ured-
ništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Čudna igra

Civilna vojna v Španiji, o kateri bi človek mislil, da bo
zdaj pa zdaj zaključena, zna trajati še precej časa. No-
tranjost Španije, zlasti pogorja okrog Valencije in Madri-
da tvorijo naravno odporost, katere ne morejo niti naj-
modernejša letala razdehati in uničiti. Vlada bo prema-
gana, kakor hitro bi se posrečilo nacionalistom preiti es-
pandansko gorovje pri Valenciji, ali pa gorovje okrog
Madrida. Dokler se to ne posreči bo borba trajala dalje.

Značilno za obe bojujoče se stranke v Španiji je to, da
vzame vsaki toliko in toliko časa, da se pripravi za nove
napade. Precej časa je general Franco kar miroval. Pre-
rokovali so že njegov poraz, kar se dvignil ter začel z
vso silo napadati in si izvojeval pot do sredozemske obale
med Katalonijo in Valencijo. Vlade čete so se začele
umikati in so bile več mesecev na umiku. Zdaj pa spet
naenkrat so vladne čete v ofenzivi. Uporabljajo boljše
letala nego Franco, imajo zopet dovolj topov in municije.
Kje so vse to dobili? Francija je baje meje "zaprla", ka-
kor so govorila poročila, zdaj pa jim je napeljal zopet
nekdo vsa orožja in zopet se lahko bijejo.

Kdor hoče naj verjame to ali ono, kar se tiče nevtral-
nosti evropskih držav in tistega smešnega "nevmešava-
nja" v španske zadeve. Resnica pa je, da obe stranke do-
bita kolikor hočeta orožja in municije. Franco ima same
nemške in italijanske letala. Vlada pa na drugi strani
same francoske in pa ruska letala. Če odštejemo vse
razne pomisleke in predsodke pri španskem vprašanju, vi-
dimo, da je evropskim državam naravnost prav, da se go-
di kar se godi v Španiji. Trgovina s Španijo cvete, da še
nikdar tako. In to je menda glavno, kar si žele medna-
rodni financirji, ki iz te vojne kujejo visoke dobičke.

Zalostno je le to, da bo račun za to krvavo igro, drago
plačevalo špansko ljudstvo dolga desetletja. Odgovornost
za povzročitev te nesrečne igre pa nosi v glavnem frama-
zonstvo in nesrečni mednarodni komunizem, ki sta hotela
na vsak način in s silo razkristjaniti krščansko Špansko.
Posledice tega poizkušanja so nesreča in trpljenje za špan-
ski narod.

Ali bodo ljudje kedaj spoznali, kako velika nesreča je
za narode in ljudstva komunizem?

Lawndalska jednota ponosno poroča, da je v članstvu
zopet prekorčila število 50 tisoč. Prav. Nismo ji ne-
voščljivi kar se tiče samih števil; če bi se tikalo to samo
številki ji privoščimo milijone. Ampak za nekaj drugega
gre. Iz katerih vrst ti ljudje nabirajo rekrute za svojo
brezversko jednoto? To je vprašanje. Ni dolgo tega, ko
je nam zopet pisal naš naročnik, da je v neki naselbini do-
bil agitator za njihovo jednoto 14 otrok in to od takih dru-
žin, ki v cerkev zahajajo. Vzemite to kakor hočete. Naj
kdo zardi, ali se jezi, tako je, pa amen. Dejstvo je tu, in
je treba gledati manj tako, kakoršno je. Lansko leto je
nekdo poskušal potegniti nekako črto med rdečim in ka-
toliškim taborom, da bi se naredilo konec tej mišmašariji
med nami. Pa mnogim ni bilo prav. Ali bo zdaj prav,
ko rdečkarji pobirajo mladino katoliških družin v svojo
brezversko jednoto? To ni nikakr kritika, pač pa opozo-
rilo, ki naj bi zdramilo odgovorne faktorje med nami, kaj
se godi tedaj, kadar mi dremamo in spimo. Vzemite pa,
kakor hočete.

V nasprotnem taboru nikdar ne počivajo. V aktiv-
nosti so res posnemanja vredni. Ako ne agitirajo za svo-
jo rdečo jednoto, agitirajo za svoje rdeče liste, kadar to
ne, pa nabirajo zbirke za španske komuniste. Prisluhni-
te tudi temu, da so naši slovenski socialisti in komunisti
zbrali že nad sedem tisoč za španske komuniste, da jim
pomagajo do zmage pri borbi za razkristjanjenje kršča-
nske Španije. Koliko mi katoličani naredimo za svoje so-
mišljenike? Koliko smo storili za preganjanje katoličane
v Mehiki, Rusiji, itd.? Smo jim nudili kako materielno po-
moč? Pravi prijatelj se pokaže v žrtvovanju za svojega
somišljenika. Prav je, da molimo za preganjanje kristja-

ne po svetu, ampak sama molitev brez žrtve jih tudi ne bo
rešila. Za nas katoličane mora biti veljavno geslo: Po-
magaj si sam in Bog ti bo pomagal! Več življenja je tre-
ba, več nudašenja, več poguma, posebno pa večje aktiv-
nosti in božji blagoslov ne bo izostal. Če bomo pa samo
gledali pa jarmali in neodločno ugibali to pa to, ne bomo
nikamor prišli in takih, ki si sami nočejo prav nič poma-
gati, prav gotovo tudi Bog ni vesel. Zato kvišku glave
katoliški Slovenci. Bodimo čuječi, aktivni in borbeni ka-
toličani za svoje preizkušeno in edino pravo prepričanje!

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO

So. Chicago, Ill.

V mojem zadnjem dopisu, v katerem sem poročal o proslavi
35 letnice naše fane in cerkve, sem nekatere stvari pomotoma
izpustil, zato moram to tukaj nadomestiti. — Prvo, na kar
sem se domislil, je bilo to, da v dopisu sploh nisem omenil, da je
prišel na proslavo naš nekdanji faran Mr. Lovrenc Samotorčan
s svojo soprogo s farne blizu Coloma, Mich. Prišel je že dan
poprej in sicer ves navdušen. Oba sta se udeležila slovesnosti
v cerkvi, kakor seveda tudi popoldanskega piknika. Ko sem ga
pozdravil v navzočnosti še drugih njegovih prijateljev in znan-
cev ter mu čestital, kako lepo je to, da ni pozabil na sv. Jurija,
četudi živi sedaj v drugi državi, me je tako pogledal, da sem mi-
slil, da sem ga užalil. Pa ni bilo to. Krepko mi je stisnil roko in
rekel: Ne tako prijatelj, ne tako. Četudi sem, če že hočeš, na
farmi, sem tam samo toliko, da tam živim. Moje srce in moja
duša, bi rekel, kakor srce moje soproge, je kljub temu še vedno
pri sv. Juriju v South Chicagi. Upam tudi, da bomo tako ostali,
dokler bo še žarek življenja v nas. V tej fari in za to cerkev
smo delovali že od njenega začetka in to je za staro domovi-
no naša druga domovina. Kako naj na kaj takega pozabimo?
Kako bi pa to izgledalo, da bi se sedaj po tolikih letih izneverili
domači slovenski cerkvi? — Navdušenje s katerim je govo-
ril te besede me je potrdilo, da mož govoril iz srca, zato hvala
Lovrenc in vam gospa tudi! — Potem na pikniku smo se še to-
in ono pogovorili, da sem mu nazadnje obljubil, da ga pridem
še pred zimo obiskat in pogle-
dat, kako kaj gospodari. Upam, da bom obljubo izpolnil, če Bog
da zdravje.

Med pionirji - ustanovitelji smo pri slovesnosti opazili tudi
moža iz severnega dela države Wisconsin, Mr. Franka Perov-
ška, kakor sem že zadnjič na kratko omenil. Njegova hči
Rose, ki je tukaj poročena z Mr. John Salokarjem, mlajšim, je
že na sejah pripravljalnega od-
bora parkrat omenila, da bo
najbrže prišel. Nismo ga za go-
tovo pričakovali, kajti Willard,
Wis. je precej daleč in moč je
bil dalj časa močno bolan. Pa,
prišel je. Tudi on je bil, kakor
ste se sami prepričali iz njego-

vega dopisa, ki je bil objavljen
v petek 22. julija v Amerikan-
skem Slovincu, ves navdušen.
Hvala tudi njemu, ki nas je s
svojo navzočnostjo počastil ta-
ko pri cerkveni slovesnosti, ka-
kor tudi popoldne na pikniku.
Jaz se mu moram pa še posebej
zahvaliti za to, ker sem na po-
vabilo njegove hčere Mrs. Rose
Salokar in njenega soproga
Johna, bil deležen okusno pri-
pravljenih willardskih piščan-
cev. Hvala Mr. Perovšek in če
bi ne bilo tako daleč na Willard,
bi obljubil, da pridem tudi ka-
vam na obisk, tako pa res ne
vem kako bo.

Če sedaj dobro pogledate na-
šo cerkev, zlasti še zvonik, bo-
ste opazili, da se je križ na zv-
oniku oblekel v zlato oblačilo,
ravno tako se postavi z zlatim
napisom tudi vogelni kamen.
Seveda, tako mi je rekel g. žup-
nik, smo s tem zunanji bliščem
malo zakasneli. Namesto da bi
se pokazali za proslavo 35 letni-
ce, da bi tudi drugi videli da se
včasih postavimo, smo šele po
slovesnostih to napravili. —
Drog za zastavo na cerkvenem
vrtu je tudi na novo preplešan,
da izgleda kot bi bil srebrn in
novo vrv je dobil. Tako bo bolj
slovesno služil svojemu namenu.

Devetdnevica v čast sv. Ani,
ki se je vršila pred njenim praz-
nikom, je bila lepo zaključena
v torek 26. julija zvečer. Udele-
žilo se je teh pobožnosti še pre-
cej ljudi. Več jih je pa šlo tudi
k sveti Ani, kakor jih gre vsa-
ko leto.

Sedaj, ko so domače slavnosti
pri kraju, se že pripravljamo
za romanje v Lemont, k Mariji
Pomagaj. Kakor sem izvedel,
bomo šli tja v nedeljo po Vne-
bovzetju, to bo 21. avgusta. Že
sedaj bi priporočil vsem ki to
berate, da bi tudi druge opozo-
rili na to romanje. Upati in že-
leti je, da se romanja udeležijo
kolikor mogoče cela fara. Upamo
tudi, da bo lepo vreme.

Ker sem že zgoraj zapisal o
vremenu, naj tukaj povem, da
je letos v resnici muhasto vre-
me. Neviht smo imeli to poletje
že nekaj, a najhujša je bila pre-
tekli teden v ponedeljek ponoči.
Prihrumelo je s takšno silo, kot
da hoče vse podreti. Bliskalo se
je in grmelo vse vprek in med
nalivom tudi toče ni manjkalo.
Mem, da je bilo malo stano-
vanj, v katerih ta večer niso
imeli vode. Vihar je podrl tudi
nekaj dreves. Tako eno precej-
šnje drevo pred hišo Mr. Fran-

ka Škulja, da je sedaj prav ne-
rodno gledati prazen prostor.
Tja doli v bližini Mr. Johna Go-
loba na Ave. M, so pa morali
pridrveti ognjegasci, da so od-
stranili večje drevo, ki je padlo
čez cesto. — Mr. Joe Konda, mi
je sporočil, da oni, ki so se za-
našli na njegov pridelek groz-
dja in s katerimi se je domenil,
da ga bodo dobili, naj si izbri-
šejo svoje račune. — (Skoro da
je rekel, naj se za grozdje pod-
nosom obrišejo.) — Toča in vi-
har zadnjega tedna je toliko
škodil, da še za sebe ga ne bo
imel dovolj in če bo hotel na-
praviti kaj vina, bo moral
grozdje kupiti. — Da, da, prav-
nim jaz, če ni nesreča v hiši, je
pa pred hišo.

Pozabimo na točo in nevihte
in pogledimo po naših piknikih,
ki jih prirejajo naša društva. V
nedeljo 31. julija je imelo pev-
sko društvo "Slovan" svoj obi-
čajni letni piknik v znanem Eg-
gers Grove Forest Preserve na
114. cesti, kamor so povabili vse
prijatelje in znance. "Slovan"
je najstarejše pevsko društvo v
So. Chicagi in je s svojimi na-
stopi že večkrat želo priznanje.

V nedeljo 7. avgusta bo zopet
veseli piknik najstarejšega pod-
pornega društva v naši naselbi-
ni, društva Vitezov sv. Florijana
št. 44, KSKJ. Piknik bo združen
s proslavo 45 letnice ustanovitve
društva. Zjutraj bodo imeli dru-
šteniki ob 8. uri slovesno peto
sv. mašo, katere naj se udeleži-
jo vsi člani. Kakor sem že ne-
kajkrat omenil, je od tega dru-
štva izšla zamisel na lastno slo-
vensko cerkev v So. Chicagi.

Naša dolžnost je torej, da se vsi
udeležimo njihovega piknika.
Tudi tisti, ki niste člani tega
društva, pridite na piknik. Po-
leg drugih dobrot, ki so na pik-
niku običajne, bo tudi kakor
sem izvedel takojenovan "ži-
vo pečen". To je poseben izraz
za pečeno jagnje. Jagnjetina bo
na razpolago od 5. ure popoldne.
Drugi prizgizki in okrepčila pa
seveda celo popoldne. Da ne bo
manjkalo godbe za plesaljelne,
to mi ni treba posebej priporo-
čati. Piknik se bo vršil v Ko-
walski Grove v Calumet City,
tam kjer se je vršil cerkveni
piknik. Vstopnina na piknik in
vožnja tja in nazaj bo 25c za
osebo. Otroci pod 14. letom s
starši so prosti. — Pridite v
obilnem številu.

Novinar

NEKAJ ŽALOSTNIH VESTI IZ MONTANE

Butte, Mont.

V avtomobilski nesreči je
bil tukaj ubit slovenski mlade-
nič Anton Ogulin, starejši sin
Mr. in Mrs. Antona Ogulina,
ki žive na Locust Street, But-
te, Montana. Star je bil šele
27 let. — Nesreča se je pripe-
tila v nedeljo 17. julija, ko se
je šel pokojni Tony voziti z
več drugimi fanti. Prevrnili so
se v neki jarek in vsi dobili
hude poškodbe, a omenjeni
Anton je ostal na mestu mrtev,
staršem, bratom, sestram in
sorodnikom v veliko žalost.
Pokopan je bil dne 20. julija
iz cerkve sv. Ane s sv. mašo
zadušnico na Holy Cross pok-
pališče. Naj bo Bog milostljiv

njegovi duši in naj mu podeli
večni mir in pokoj. Staršem,
bratom in sestram pa naše
globoko sožalje.

Ravno sedaj ko to pišem le-
ži v mrtvašnici George Sneler,
star 62 let, ki je umrl po krat-
ki bolezni. Vedno je bil zdrav
in močan, pa ga je smrt tako
naglo pobrala. Rojen je bil v
vasi Prelesje, fara Stari trg ob
Kolpi, po domače Grgičev. Zapa-
šča žalostno soprogo Mary,
sina Georga in snaho tukaj v
Butte, Mont.; tri hčerke v
Kansas City, Kans. Ker so ti
štirje otroci ostali majhni, ko
jim je umrla mati, je pokojni
Sneler lepo skrbel za nje, kot
more skrbeti za otroke le do-
ber oče. Ljubil jih je in za
nje veliko potrošil, dokler ni-
so odrasli in si sami pomaga-
li. Njegov sin George dela tu-
kaj v Metals banki že dolgo
časa in ima dobro službo in
nanj je bil pokojni George ja-
ko ponosen.

Pokojni George Sneler je bil
dober in pri vseh priljubljen.
Bog mu daj mir božji in nje-
govi duši sveti raj. Soprog in
njegovim otrokom pa naše
iskreno sožalje. — Sedaj ko
te vrstice pišem, njegov po-
greb še ni naznanjen, ker pri-
čakujejo njegovih hčerk iz
Kansas Cityja. — Pokojni za-
pušča tudi brata Petra z dru-
žino v Kansas City ter sestro
Katarino tudi z družino, za
katero pa trenutno ne vem kje
živi. Vsi ti žalujejo za njim.

Naročnica

NA SEJO VABIJO

Barberton, O.

Zadnja seja Slovenske mo-
ške zveze je bila dobro ob-
iskana, kar je pohvale vredno.
Pridite prosim zopet v tolikem
številu na prihodnjo sejo, ki
bo v soboto 6. avgusta ob
7:30 zvečer v klubovih pro-
storih.

Možje in fantje, kateri še ni-
so člani naše Zveze, naj se
nam pridružijo. Vabljeni ste
vsi, da se bomo pogovorili o
prihodnji veselici, katero na-
meravamo prirediti v korist
naše Zveze. — Asesment se bo
pobiral pred sejo in po seji.
O veselici se bo pozneje bolj
obširno poročalo v časopisih.
Za sedaj samo toliko, da Slo-
venska moška zveza potrebu-
je blagajno, ker smo še mladi
in v ta namen bomo priredili
veselico. Zato vas še enkrat
povabim, da se vsi udeležite
prihodnje seje 6. avgusta, ki
bo za izboljšanje naše Zveze
in blagajne.

John Štápar, tajnik

UPORNIKI V INDIJI

Zdi se, da si nekdo na vso
moč prizadeva, da bi Angle-
žem v sedanjem trenutku na
vseh koncih in krajih večal te-
žave. Ni dovolj, da je v Sveti
deželji znova bruhalo na dan
vstaško gibanje, zaradi česar
je Anglija morala pomnožiti
svoje posadke. Sedaj se je
znova začelo tudi uporniško
gibanje v Indiji. Na severno-
zahodni meji Indije so se u-
porni Vaziri znova uprli An-
gležem. Nedavno so uporniki
napadli poštni avtomobil ter
je bil v boju ubit en mož
spremljstva. Na pomoč so pri-

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

Mr in Mrs. John Sever
v Kanadi

Chicago, Ill. — Mr. in Mrs.
John Sever iz Chicago, sta se
podala na počitnice v Kanado
k svojim sorodnikom in sta
med potjo obiskala tudi zna-
meniti kraj Niagara Falls. Od
tam sta se podala naprej v
Kanado, kjer ostaneta nekaj
dni na oddihu, nakar se zopet
vrneta domov v Chicago. Oba
pošljata vsem prijateljem in
znancem v Chicagi prav pri-
srčne pozdrave.

Poroka

Cleveland, O. — Pretekli te-
den se je v cerkvi sv. Luka v
Lakewoodu poročil tukajnji
slovenski zdravnik Dr. Jim Se-
liškar mlajši z Miss Ann Dela-
ney. Bilo srečno!

Žalostna vest

West Allis, Wis. — Pred
kratim je tukajšnja naša ro-
jakinja Mrs. Fanie Medle pre-
jela iz stare domovine žalost-
no sporočilo, da ji je v Sen-
čurju pri Kranju na Gorenj-
skem umrl njen brat France
Cotman v starosti šele 30 let.
Pokojnik zapuša poleg so-
proge in štirih otrok še mater,
tri brate in zgoraj omenjeno
sestro Fanie.

Calumetske novice

Calumet, Mich. — Bakrene
plošče za pokritje strehe na
naši cerkvi smo že dobili in
tako se je pričelo tudi s po-
stavljanjem odrov. Delavci, ki
so pri tem zaposleni, so v tem
delu izvežbani in tako bo cer-
kev kmalu pokrita. — Obiske
smo imeli zadnje dni in sicer
sta bila tukaj Mr. in Mrs. Pe-
ter Majerle iz Detroita, ka-
mor sta se preselila od tukaj
pred 17. leti. — Nadalje nas
je obiskal iz Detroita tudi Mr.
Mike J. Gazvoda, izvrsten pe-
vec v tamošnji cerkvi sv. Ja-
neza Vameja. — V hrvaški
cerkvi sv. Ivana sta se poroči-
la Mr. Mike Mihelich iz Ta-
maraka in vdova Theresa Fa-
bac.

Odobren kandidat

Cleveland, O. — Takoime-
novana "Citizen Liga", ki pred
vsakimi volitvami preišče srce
in obisti vsakemu kandidatu,
če so zmogni za svoje urade
za katere kandidirajo in
žele biti izvoljeni, je imela v
pretrusu 225 kandidatov za
ohajsko državno zbornico.
Pronašla je, da je med temi
160 nekvificiranih in nepri-
poročljivih. Izmed slovenskih
kandidatov je ta liga priporo-
čila samo Mr. Ralph Butala.

hitele pomožne čete in se je
razvila prava bitka, v kateri
so tudi Vaziri imeli svoje
žrtve. Angleži trde, da je u-
por znova podpirnih znani fa-
kir iz Ipija, ki se je nastanil v
neki votlini ob indsko-afgan-
ski meji, odkoder vodi upor.

"TARZAN NEUSTRAŠEN"

(11)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Prvi ki se je zavedal položaja je bil
čarovnik Kagundo, ki je zavlpl voja-
kom, naj naskočijo gozdnega vraga s
sulicami in naj ga ubijejo. Toda, pred-
no so zblegnili črni vojaški prišli toliko
k sebi, da so mogli rabiti sulice, je
bil Tarzan že zopet varno skrit v ve-
ljam mogočnega svetega drevesa.

Ostre sulice, ki so jih prestrašeni
divjaki drugace dobro metali, niso za-
dele svojega cilja, preveč strasno je
bilo kar so doživeli. Med tem je bil
Tarzan s svojim ročalcem že na var-
nem. — Vojaši so bili še vedno vsi
prepadeni, njihovega čarovnika Ka-
gundo je grizla strasna jeza nad po-
četjem gozdnega vraga.

Ko so divjaki zopet prišli na tla,
so obstopili čarovnika in začeli vpiti
proti njemu: "Vrag je ukradel naše-
mu bogu njegovo hrano. Kako stra-
šno se bo gozdu bog maščeval nad
nami." — "Vrag je onecastil sveti
gaj," je uzaljeno kričal drugi: "Gozdni
bog se bo strasno maščeval. Kaj naj
napravimo?"

"Naši vojaši bodo dobili gozdnega
vraga in ga ubili," reče Kagundo.
"Toda vraga je nemogoče ubiti z
orožjem," se oglasi vodja obožene
čete. "Če vrag vzame na se podobno
človeka, ga je mogoče ubiti," razla-
ga zopet čarovnik: "Pojdite torej in
ga poiščite in od vaših sulic naj po-
gine!"

POZORI! Poglej na številke poleg naslova in
imena. Ako ti je naročnice potočila,
obvešiti jo in pomagati listu!

Nedeljski koticek

J. M. Trunk.

PRVA NEDELJA V AVGUSTU

"Videl sem satana, da je padel z neba, kakor blisk" (Luk 10, 18). Poglej, kaj je naredil ta prvi greh, ki je bil storjen: oni, ki je grešil, pade duhovno iz najvišje višine v globočino, ki nima dna. Angel se hipoma izpremeni v hudiča, iz luciferja postane satan, iz prvega prijetaja, ki je stal ob sedežu božjem, nastane največji sovražnik, ki preklinja v peklenem brezdnju. Tudi človek je grešil, in takoj je sledila kazen za greh že v tem življenju. Enako se hipoma vse izpremeni; človek pade duhovno silno globoko, razlika je le, da ne pade nepreklicno. Izprememba se izvrši na duši; človek je pogostoma ne vidi in se zato dostikrat za njo prav nič ne zmeni. Ampak tem strašnejša je, ker zadene dušo in prekaša vsako vidno neugodo. Stori se smrtni greh oropa dušo za posvečujočo milost in z milostjo ji vzame ves svet nadnaravnih čednosti ter ono nebeško lepoto, ki razveseljuje celo oko božje. Razen Boga ni večje lepote v nebesih in na zemlji od duše v milosti božji. Skozi greh pa postane duša izvržek vsega, kar je ustvarjenega, in vsa nebesa jo zaničujejo in zamujejo. Z milostjo vzame greh duši pravico do večne blaženosti; greh razdere zvezo s Kristusom, živim sinom božjim; greh oropa dušo vseh zaslug pred Bogom, ki si jih je duša pred grehom pridobila; greh iztrga človeku iz srca mir božji in povzroči, da tare srce človeško pekoča vest. Z očesom teh posledic storjenega greha res ne vidi grešnik, pa obstajajo vse do zadnje pičice. Nekako viden je le občutek v srcu, ko gloda nemirna vest, pa še svojo vest lahko zamori za neko dobo.

Grešnik bo morda vse te kazni prezrl in Boga zasmehoval, se mu rogala. Občutil jih bo tem naj, čim bolj postaja zloben in brezvesten.

Ta kazen se toraj lahko prežre in zato sama še ne zadostuje.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Propaganda z nacionalno zastavo

Lansko leto so sprožili krajevni fašistični prvaki v Kanalu novo idejo o postavljanju drog za zastave. Sedaj se je ta njihova inicijativa fašistične propagande z drogov za zastave razširila že tudi na Cerkljansko in po Vipavskem.

Že pred leti so se iz nacionalno-političnih razlogov in v okviru posebnih manifestacij postavljali visoki drogov za zastave na vseh glavnih prehodih čez mejo. Prvi tak drog je bil menda postavljen v Hotedrščici. Sedaj so v Julijski krajini presadili idejo visokih drog za zastave na vseh glavnih prehodih čez mejo, nego predvsem domače prebivalstvo vedno znova spominjati na fašistično Italijo in njen imperij.

Namera je bila, da je ljudstvo samo prispevalo vsa sredstva, ki jih je bilo treba za gradnjo umetniško izoblikovanih cementnih in kamnitih podstavkov za 20 in več metrov visoke drogov, predvsem pa za velike trobojnice, ki bodo v bodoče vihrale na teh drogovih ob vsaki svečani priliki. Blagoslovitve teh drog so se vršile z velikimi manifestacijami. Ko so na Goriškem v juniju in juliju blagoslovili prvo serijo teh drog, je skoraj vsem manifestacijam osebno prisostvoval goriški prefekt v družbi ostalih zastopnikov pokrajinskih oblasti. Nekateri glavnih svečanosti so se udeležile tudi velike delegacije fašističnih organizacij iz vse bližine in daljne sosesčine. V večjih krajih so svečanosti trajale po več ur, drugod, kakor n. pr. po vaseh okrog Kanala, se jih izvršilo kar 15 v pičlih 7 urah, in pri tem so se zastopniki oblasti, kakor poročajo listi, ki oblasti, prepeljali še za celih 70 km daleč iz kraja v kraj.

Obenem z blagoslovitvijo teh drog so bile ponekod še druge svečanosti. Tako so v Gorenji vasi istočasno blagoslovili novo kapelo, v Koprivščici pri Kanalu odprili ploščo v spomin na financarja Cezarja Rastellija, ki je bil pred 8 leti od neznancev ubit, v Cerkljem odkrili spomenik vojakom, ki so padli v Abessiniji, v krajih, ki pripadajo črniški občini pa so otvorili novi vodovod. Kolikor je bilo mogoče, zbrati podatke iz italijanskih listov, je bilo na Goriškem v zadnjih 5 tednih blagoslovljenih 25 drog za zastave, in sicer v Cerkljem, na Banjščici, v Fari na Soči, v Tomaževici pri Komnu, v Črničah, na Ravneh, v Selu, Gojačah, Kamnjah in Malovšah, v Potočah in Stari gori pri Dornbergu, v Morskem, na Vrhu pri Kanalu, v Murovcih, Koprivščici, Levpi, Avčah, Bodrežu, Gorenji vasi, Ajbi Doblarjih, Srednji vasi, Kambreškem in Ročanju.

Prizadeti posestniki

Zemljiški posestniki na Reki, ki so bili prizadeti od razlastitvah v prilog vojaški upravi, so prejeli te dni, kakor poroča "Vedetta d' Italia", obvestilo, da bodo njihove zadeve v kratkem urejene ter da bodo nato takoj prejeli pripadajoče jim odškodnine. Zemljišča, ki so jim bila odvzeta deloma že pred leti, doslej v prilog vojaški knjigah še niso bila prepisana na novega lastnika in zaradi tega so morali prizadeti zemljiški posestniki plačevati zanje tudi vse še zemljiške in druge davke. Sprito vedno češči intervencij je sedaj reški prefekt izposloval pri vojnem ministru odredbo, da se vse lastniške in davčne zadeve uredi.

Usodna zmota

V Ajdovščini je postal 32 letni Edvard Gaspari žrtev usodne pomote. Da bi se oddejal je stopil z dela na bližnjem polju domov na požirek vode. V kuhinji se imel na polici zmerom pripravljeno steklenico s svežo vodo iz domačega vodnjaka. Pograbil je steklenico in v dušku izpil precej njene vsebine, a že ga je strašno zaskalelo v ustih in po grlu. Nekdo od domačih je tisto jutro nalil v steklenico solne kisline, ne da bi na to ostale opozorili ali pa steklenico postavil kam drugam. Med strašnimi bolečinami je uro kasneje umrl.

Nove žrtve granate

Pred kratkim sta se odpravila na Rombon 17 letni Komačev Tone in njegov 19 let stari tovariš Tone Leban, oba iz Boveca. Med potjo sta na lepem našla granato kalibra 37 mm. Fanta sta se polakomnila lepih denarcev, ki bi jih izkupila za železo in razstrelivo, ki sta takoj skušala razstaviti granato,

REŠEVANJE PONESREČENEGA HRIBOLAZCA

Reševalci rešujejo z gore Mount Olympus, blizu Salt Lake City, v Utah Roger Carneya, ki je padel po skalah in si polomil noge.

ki pa jima je pod udarci s kamnom eksplodirala. Leban je bil k sreči le lažje poškodovan. Komacu pa je odtrgalo vseh pet prstov na levi. Preden so ga spravili v goriško bolnišnico, je zaradi velike izgube krvi popolnoma oslabil. Njegovo stanje je resno.

Nesreča kopalca

17 letnemu Karlu Sebeniču iz Gorice se je pripetila huda nesreča. V družbi nekaterih tovarišev se je kopal v Soči. Pri nekem skoku v vodo je z glavo zadel ob pečino pod vodo. Njegovi tovariši so ga nezavestnega in vsega oblitega s krvjo rešili iz reke, v kateri bi drugače nedvomno utonil. Prepeljali so ga v goriško mestno bolnišnico, kjer so zdravniki dognali, da si je prebil lobanjo. Njegovo stanje je zelo resno.

Odškodnino bodo izplačali

Posestnikom na Doberdolu in v Ronkih, ki so morali odstopiti del svojih zemljišč za cesto čez Črno grizo, bodo izplačali odškodnine za razlastitve bržkone že v kratkem. Cesta je sedaj dograjena. Posestniki pa so že prejeli pozive, naj prijavijo svoje zahteve za odvzeta zemljišča in škodo, ki jim je bila prizadeta pri gradnji ceste, na pristojnih županstvih.

Dva nova grobova

V Dekanih pri Kopru je preminula gđ. Fanj Gregoričeva. Pokojnica je v svojem življenju storila premnogo dobrih del.

MOLITVENIKI

Vsem, ki so nas zadnje mesece popraševali po molitveniku "DUŠNA PAŠA", ki ga je spisal škof Friderik Baraga in ga izdali preurejenega v starem kraju javljamo, da smo jih dobili v prodajo in zalogo.

Molitvenik "DUŠNA PAŠA" stane.....\$1.50.

V prodajo smo dobili tudi molitvenik "SVETE MASE", ki ga je sestavil in priredil č. g. Vital Vodusek. Tudi ta molitvenik stane.....\$1.50.

Tretji molitvenik, ki smo ga prejeli te dni v prodajo je "SLAVA GOSPODU" ki stane tudi \$1.50.

Naročilom je pridjati potrebnih zneskov in poslati na:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENEK
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

sarja pri posojilnici Gastona Slatapera, za člane nadzornege odbora pa Antona Muho, Andreja Škabra in Andreja Stoparja.

Nagrada za dvojčke. Kmečki posestnik Ernest Gregorič v Bukovici pri Gorici je prejel 800 lir nagrade za dvojčka, ki mu ju je žena pred kratkim rodila.

Martin Janežič, v 71. letu svojega starosti.

Z motorjem se ponesrečil Ivo Tratnik, zavarovalni uradnik iz Novega mesta se je vozil iz Toplice proti Novemu mestu, na motornem kolesu. Ko se je hotel umakniti neke-mu vozniku, je zadel v obcestni kamen in se prav nevarno pobil.

TO IN ONO

ŽENSKÉ PROTESTANSKE PASTORICE

Norveška poslanska zbornica je sklenila, da so ženske v javnih službah docela enakopravne z moškimi. Vsaka ženska ima pravico do vsakega uradniškega mesta, kakor moški. Ker pa je protestantska cerkev na Norveškem državna ustanova, velja ta sklep tudi za pastorsko službo. Protestantski krogi so sicer skušali pregovoriti poslance, da bi napravili za pastore izjemo, pa ni nič pomagalo. Sedaj bo tudi ženska na Norveškem lahko postala protestantski duhovnik, seveda, če jo bo kdo hotel imenovati.

GROZOTNA NAJDBA

V gozdovih Donnersmarckovega posestva pri Tarnovicah na Poljskem so gozdni delavci nekoliko sto metrov od okrožne ceste v goščavi odkrili dvoprežno kočijo, v kateri je ležalo segnitvo kočijažovo truplo. Tudi konja sta bila mrtva in sta poginila od lakote, kajti obgrizla sta bila celo ojesa in drevje v bližini.

Policija je dognala, da je kočijaž postal žrtev roparskega umora. Mrtlec je bil po svojem zločinu kočijaž zapeljal v goščavo, iz katere konja ni sta mogla več ven. Zločinec pa se je mogel polastiti le majhne vsote.

TUDI POKLIC BREZ KARIJERE

Neki pariški modni list govori o usodi slovitih pariških manekenov, ki nikakor ni tako rožnata, kakor ljudje dostikrat pripovedujejo. Med 1500 teh mladih žensk se samo eni odpre pot do filma in tudi poroke z bogataši se jim primerijo le izredno redko. Statistika ve povedati, da ostanejo po 98 odstotkih uboge ženske, ki si ne morejo nikoli kupiti oblek, katere morajo razkazovati.

ŠIRITE AMER. SLOVENC

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Velik dekliški tabor na Brezjah

V nedeljo 24. julija se je vršil na Brezjah na Gorenškem velik dekliški tabor. Tabora se je udeležilo na tisoče deklet iz vseh delov Slovenije, ki so se zbrale skupaj, da, kakor en mesec poprej katoliški mladeniči v Ljubljani, tako tudi one javno manifestirajo svoje katoliško prepričanje.

Jubilej znanstvenika

V Zagrebu je nedavno slavil 40 letnico svojega znanstvenega delovanja profesor Dr. Miroslav Hirtz. Njegova dela so znana in čislana tudi v inozemstvu. Slavljenec je doma iz Bakra in tudi njegov oče je bil znan prirodoslovec.

Ordinacije

Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman prvo nedeljo v juliju v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja podelil zakrament mašniškega posvečenja štirim najstnim dijakom ljubljanske škofije in enajstim redovnikom. Ob enem je bil podeljen diakonat 13 subdiakonom.

Apostolski nuncij med Slovenci

Iz Kranja poročajo, da se je v nedeljo in ponedeljek 10. in 11. julija mudil na Gorenškem novoimenovani apostolski nuncij iz Beograda Ettore Felice. Takoj ob nastopu svoje odgovornosti službe je imel priliko spoznati naše lepe slovenske kraje in izrazil se je, da se mu jako dopadejo. Zlasti je občudoval krasoto Bleda, o slovenskem ljudstvu je pa rekel, da se mu je zelo pri-ljubilo.

Nad 40 krat kaznovana

Pred ljubljanskim malim kazenskim senatom se je zagovarjala Žirovčanka Marija, ki je bila že nad 40 krat kaznovana zaradi raznih deliktov proti tuji lastnini, postopanja in potepanja. Bila je tudi od policije za nedoločen čas izgnana iz Ljubljane, pa je kljub temu prišla v mesto in začela po stari navadi krasti. To pot je ukradla nove hlače nekemu meščanu. Obsojena je bila na pet mesecev strogega zapora.

Draga šala

Alojzije Lorber, 32 letni telesar od Sv. Jurija na Štajerskem, je že dalje časa znan kot nasilen človek. Ko je bil pred kratkim v Počehovi v neki gostilni in je po končani službi stopil v isto gostilno orožnik Vladimir Ježič, da se okrepeča, je Lorber, ko je zagledal orožnika, skočil proti

ŽIVI IZ VIRI

je krasna knjiga, ki govori o trdnem rodu Brjanov. Zanimiva povest, ki more vsakega zanimati. Spisal jo je znani slovenski pisatelj IVAN MATIČIČ, ki je spisal knjigo "Na krvavih poljanah".

Knjiga vsebuje 411 strani, tiskana na finem knjižnem papirju, platnice klasično moderno opremljene, vezana v platno.

KNJIGA STANE S POŠTNINO

\$2.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road
Chicago, Illinois

Staro domovino v slikah

dobite v knjigi

'NAŠI KRAJI'

Vsebuje zbirko 87 krasnih fotografij v barokotisku na finem papirju.

KNJIGA STANE V NOVI IZDAJI

\$1.25

Slike so iz vseh delov stare domovine. Posebno Gorenjska je dobro zastopana s svojimi znamenitimi kraji. Za njo Dolenjska in Štajerska.

Naročite si to knjigo takoj. Naročilo pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna "Amerikanski Slovenec"
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

"A NJEGA NI..."

FRANC KOLENC — POVEST IZ SVETOVNE VOJNE.

— Krog pol šestih bo treba iti — je odvrnil Štefan. — Naša občina je prva na vrsti, zato moramo biti že ob osmih tam. Za trenutek je utihnil, potem pa se je obrnil proti dekletu.

— Minka, po pušeljce sem prišel. Ali mi ga daš?

Dekle ga je pogledalo in nato sklonilo glavo.

— Saj ga nimam — je odvrnilo čez nekaj časa.

— Ne rabim velikega pušeljca. Samo tisti rdeči nageljček mi daj, ki tako lepo cvete pred oknom.

Minka ni odgovorila takoj. Vse cvetlice bi dala Štefanu, ako jih ne bi rabil ravno za nabor. Sedaj pa ji je bilo težko tudi za en nageljček. Nabor je bil za njo nekaj žalostnega, zato se ji je ni zdelo primerno, da bi imel Štefan pušelje.

Mati je mislila, da Minka razmišlja ali bi ustregla Štefanovi želji ali ne, zato ji je začela prigovarjati.

— Le daj mu tisti nageljček. Veš, da mora imeti pušelj, ko gre na nabor. Sicer pa — je nadaljevala nasproti Štefanu — bi tebi lahko Anica naredila pušelje.

Štefan je zmajal z glavo.

— Anica nima tako lepih nageljčkov. Sploh pa bi jaz od Minke imel rad pušelje. Bila sva sošolca in tudi sedaj sva bila skoraj vsak večer skupaj. — Saj mi daš oni nageljček, kajne Minka?

Dekle se je dvignilo in obrnilo proti vratom.

— Z Bogom! — je stisnil fant starima roko in je šel za Minko.

— Z Bogom! — sta mu odvrnila Mla-karja obenem.

— Le glej, da se jutri srečno rešiš — je še zaklicala za njim mati.

Na hodniku je Štefan oblekel dežni plašč, vzal klobuk in z dekletom sta stopila na podstenje.

— Minka, zakaj si tako otožna — je zašepetal fant, ko sta bila zunaj in je prijel Minko za roko.

— Oh, bojim se — je zaihtelo dekle in naslonilo glavo na Štefanovo ramo. Mladeniču je postalo tesno pri srcu. Tudi on se je bal nabora, a tega pred dekletom ni hotel pokazati.

— Ne joči, Minka! Saj ne bo nič hudega — je dejal prisiljeno junaško. — Oče so prej rekli, da bom oproščen, ker sta že dva brata vojaka in sem jaz sedaj edini sin.

Tej možnosti niti sam ni verjel, Minki pa jo je omenil, da bi jo potolažil.

— Res? — je dvignila glavo Minka.

— Le nič se ne vznemirjaj! — je pritrdil Štefan in na tihem želel, da bi v resnici bilo tako.

— O, kako bom vesela, ako ti ne bo treba nikamor iti — se je narahlo nasmehnila. — V zahvalo bom šla na božjo pot.

— Tudi jaz grem s teboj. Sedaj pa mi daj tisti nageljček. Oče in mati te čaka-ta v sobi in tudi meni je treba iti.

— Zakaj že moraš iti? — je vzdihnilo dekle.

Stopila sta k nageljnu. Bil je lep, košat. Imel je več cvetov. Minka je izbrala najlepšega in ga nežno odtrgala. Izročila ga je fantu.

— Hvala, Minka! — je dejal hvaležno Štefan. — Čuval ga bom, dokler bom živel. — Sedaj pa grem. Z Bogom —

— Ne še — mu je presekala besedo Minka in ga je zgrabila za roko.

— Pač! Moram iti. Z Bogom!

Minka je izpustila roko. Povesila je glavo in vzdihnila.

— Štefan, kdaj zopet prideš? — je vprašala tiho.

— Morda jutri zvečer! ... Z Bogom. — Naglo ji je ovil roko krog vratu in predno se je zavedela, je začutila na ustih poljub. Stresla se je. Štefan jo je hitro spustil in zbežal ko tat, ki je ukradel zaklad.

Minka je liki okamenela strmela za Štefanom. Prvi fantovski poljub ji je gor-el na ustnicah. Čez nekaj časa je vzdihnila in se vrnila v sobo. Oče in mati sta bila že v postelji, zato je vzela luč in se podala v svojo sobico. ... Ako bi stene govorile, bi pripovedovale o vzdihih, ki so pretresali dekliške prsi, podzglavnik pa bi pričal, da so vrele iz sinjih Minkinih oči solze ...

III.

Štefana je vzbudila jutranja pesem petelinov. Naglo je vstal in se oblekel. Nato pa se je podal v hišo.

— Dobro jutro! — je pozdravil ob vstopu v sobo.

Nikdo mu ni odgovoril. Mati je sedela na postelji in podpirala glavo z dlanmi. Oče je stal pri odprti omari in si oblačil praznično suknjo.

Štefan je začudeno obstal pri vratih.

— Oče, kam pa se vam tako mudi, da ste že vstali? — je vprašal radovedno.

Starec ni odgovoril. Tudi mati ni dvignila glave. Fant je pogledal Anico. Bila je žalostna in oči je imela objokane. Štefan je mislil, da so domači radi nabora tako pobiti, zato je s prisiljeno veselostjo vzkliknil:

— Kaj bi se kisali! Radi nabora se svet še ne bo podrl.

Na mizi je zagledal karto. Prečital jo je. Smeh mu je zamrl na ustnicah.

— Oh! — mu je odjeknilo v prsih.

Jasno mu je postalo vse in šlo mu je na jok ko ostalom.

— Tudi jaz se popeljem s teboj v trg — se je oglašil mrko oče. — Porečem jim, naj bodo zadovoljni z dvema žrtvama ... Ubijete me, ako še tebe vzamejo.

Glas se mu je tresel. Iz omare je privlekel velik ovitek. Poiskal je karto, ki je pred letom dni naznanila Martinovo smrt.

— To jim pokažem — je mrmral sam za se.

Nato je segel po karti, ki je ležala na mizi.

— In to — je predel dalje svoje misli. — Dve življenji ... dve mladi življenji so mi vzeli ... In sedaj ... sedaj mi hočejo iz-trgati še tretje.

Ozrl se je v Štefana.

Anica je medtem prinesla zajtrk. Zaje-la sta in vstala od mize. Oče je pogledal na uro.

(Dalje prih.)

ZADNJI FRANCOSKI MISI-JONAR V ABESINIJ

V Džibuti je prisel monsignor Jose Jarosseau, zadnji izmed francoskih duhovnov in misijonarjev, ki so jih italijan-ske oblasti trpele v Abesiniji. Jarosseau je star 85 let in je preživel 57 let v Abesiniji. Bil je škof v Hararju in eden izmed najbolj znanih francoskih misijonarjev, ki jih je bilo v Abesiniji nad sto.

Ko je prišel l. 1881. v Abe-sinijo, je začel delovati med tedaj še divjaškimi rodovi Dankalijcev in je pogostoma

le po naključju ušel smrti. Ustanovil je v Abesiniji prvo misijonsko šolo. Pozneje je prišel v Harar in je postal eden najboljših prijateljev ne-guša Menelika. Italijanske ob-lasti Jarosseauja, ki je bil med domačini zelo priljubljen, ni-so izgnale, temveč so mu le v-ljudno sporočile, da želijo njegovega odhoda, ker dobi škofovski čin v Hararju Italij-an.

Katoliška družina brez ka-toliškega časopisa, je brez varuha proti laži-tisku.

M. Klarich in sin

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

(Pooblaščen in zavarovani pogodbeniki in stavbeniki.)

3121 S. Parnell Ave. CHICAGO, ILL.

Tel. CALumet 6509

Prevzemamo vseh vrst stavbinih del, novih hiš, trgovin, tovarn, šol, itd., kakor tudi razna popravila in modernizacije starih hiš. Osebnost nadzorujemo vse naše delavce in vse naše delo popolnoma garantiramo za kakovost in solidnost. — Nasvete, proračune in načrte dajemo na zahtevo brezplačno. Naše cene so zmerne, a naše IME je vaša garancija. P. S.: Danes je čas, da gradite! Zakaj bi plačevali najemino — ko morete z istim denarjem odplačevati novo hišo. Vse informacije na zahtevo.

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNICO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno.....\$1.50

Broširan mehko.....\$1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša sloven-ska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 45. LETO.

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,000,000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 116.71%.

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 186.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 43-letnega obstanka \$6,500,000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, poštini in solventni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruje za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. J. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250.00; \$500.00; \$1000.00; \$1500.00 in \$2000.00 posmrtnine.

V Mladinskem oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v raz-redu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi za-varovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarov-nega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmoderneje vrste zavarov-anja. Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 59 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Pisano polje

J. M. Trunk

Volitive.

Kakor se vzame. Volitive imajo tudi v sovjetski Rusiji, to je dejstvo, ali pa so to res volitive ali pa le "volitive", o tem so mnenja z razdvojenja. V enajstih republikah so dobili neko zastopstvo, morda bodo to in drugo dobro zadevo do-bro rešili, ampak večina je bila do 90 odstotkov, in ker je bila sploh le ena lista mogoča, so volili, pa niso ravno koga "izvolili". Le komunist se lah-ko pohvali, da so volitive, dru-gi morajo iti na dnevni red, dasi bi radi kako rekli.

Po letih.

Koroški plebiscit. "Izgubili bomo" so mnogi jamrali. "De-lajmo, vse poskusimo, ne izgu-bimo poguma." To je bilo vsaj moje geslo. Izgubili smo. Marsikaka gorka je padla. Naj. Vsaj mene tolaži zavest, da sem storil, kar mi je vele-vala vest. Strastno so delali drugi, da bi do sto tisoč Slo-vencev ne ostalo v domači hi-ši. Kaj svoboda? Kaj možnost napredka po narodni prosveti? Koroška nedeljena, to je bilo strastno geslo drugim. Smrt Slovencev? Kaj na tem? Da le mi živimo. Eden izmed naj-strastnejših je bil mož, ki ima lepo slovensko ime, sumim, da so predniki prišli od juga, med Teytonci, ki so pobili Varove legijone, niso bili. Zmagal je, zmagali so. Sakralot, je nosil visoko glavo! Ko ga po mo-jem "porazu" in pri njegovi "zmagi" srečam na ulici v Ce-loveu, se je ostentativno in za-ničiljivo obrnil proč, toliko, da ni tudi pljunil. "Vaee victis, gorje premagancem", je rekel Gal v Rimu.

Leta so tekla in tečejo. Vse rožnato. Celovec je postal glavni stan povojne avstrijske politike. Od stopnje do stop-nje je šlo, vse se je sukalo sko-roda okoli tega moža s sloven-skim imenom.

Ampak. Politika se je iz Ce-lovca in celo iz Dunaja kar čez noč znašla v Berlinu. Glavo še višje! Zdaj je nas 75 milijonov! Ze. Ampak tam v Berlinu imajo svoje muhe. Po moža s takimi uspehi in s tako ponosno glavo je prišla polici-ja s klukastim križem, in ga povabila na ričet. Visoka gla-va zdaj že dalj časa kašo piha med temnim zidovjem dežel-nega sodišča. Upajmo, da se kaša kmalu ohladi, in nimajo v Berlinu kakih drugih muh.

Strastno je govoril in pisal za nedeljeno Koroško, za smrt, narodno smrt stotisočernih, je govoril in pisal, vsaj politično je sam umrl. Kako čudno se suče kolo.

Trdnjava.

Zastopnik SNPJ. je prišel tudi v Leadville. Tajništvo po-roča s posebnim poudarkom, da je dobil "v Trunkovi trdn-javi" toliko in toliko članov. Kakšna mora biti ta trdnjava? Ali ni vsa luknjasta? Čemu precej veljaja in pohvale? Ali gre samole za zavarovalnino? Društev imamo, da zmanjka sobot za veselice. Trunkova trdnjava! Trunkova sem ali tja. Trunk ne bo sodnjemu dnevu trobil, ampak to, kar Trunk zastopa, to bo ostalo, in ostalo še tedaj, ko bi komuni-sti in še drugi tudi tu naredili, kakor so naredili n. pr. v rde-či Španiji. Veselje je, ker so novi člani izgubljeni za to trdnjavo. Razodene srca, ko vam zaigra v srcu.

Trenutno pa gre za Trunko-vo trdnjavo. Trdnjava je za nič, ali pa je Trunk za nič. Morda oboje. Vsaj s Trunkovo trdnja-vo je pa tako, kakor pač n. pr. s tajnikovo trdnjavo. Kjer se veselijo neki "naprejevci", Z vsemi trdnjavami je šment, tu-

di s katoliškimi ali župniškimi trdnjavami. Niti v cerkev ne-čejo, ker "župnik ne zna prid-gati". Katoliško društvo ima 316 članov. Delegate volit pri-de 92 članov. Gre pri katoliški jednoti včasih za važne zade-ve, morda pride vsaj kak pred-log, da naj jednota sleče kato-liško suknjo, in pri katoliški jednoti bi kak katoliški župnik morda ne bil ravno na škodo. Ampak za župnika odpade od 92 le 8 glasov, in ko pride končno do ožje volitve, se sliši glas, ki nekako pravi "farja-vun!", in župnik sijajno pre-pade pri katoliškem društvu. Tako je s Trunkovo trdnjavo, in sploh z nekimi trdnjavami. Trdnjava je klaverna, ker je Trunkova, ampak zrušila se-tista trdnjava, katero klaverno zastopa ta Trunk, ne bo, pač pa utegne biti kdaj vrlo kri-tično za tiste, ki nečajo biti v ti trdnjavi. Bogami, da bo kritično, in če je zdaj radi njih še tako veliko veselja, da je tako veselo v klaverni Trun-kovi trdnjavi.

In še je veselo in klaverno v ti Trunkovi trdnjavi. Ako Trunk kaj zapiše v obrambo te svoje poropane trdnjave, je vprašanje, če kak "trdnjavar" to pogleda, in se ne zmrda, da je le sam prepir. Ako pa je nekaj zapisanega o tem klavernem Trunku in o njegovi poropani trdnjavi, jih je na stotine, ki kar požirajo, in se sosed in sosed mora zvedeti, kako jih dobi poveljnik te trdnjave med rebra ali po ple-čeh. Saj smo vsi skupaj v gor-skem gnezdu, moramo vedeti, kako je v tem gnezdu, ampak v trdnjavi nismo vsi.

Tako je.

Zgodovina, bolje rečeno, so-dni dan bo šele odkril, kolika-tisočev ljudi je bilo v Špan-skem konfliktu pomorjenih po "vladi" namenoma in preudar-jeno. Tisti, ki simpatizirajo z lojalisti, ničesar ne vidijo, si-ko pa kričijo o ubitih ženah in otrocih, ki so postali žrtve le vojnih operacij, in je popo-noma izključeno, da bi bili pomorjeni namenoma. Ko se metali lojalisti bombe na na-cionalistična mesta in so pad-li otroci in so bile zadete tudi žene, se nihče ni zmrda. S tem nikakor ne trdim, da ne-kako odobravam, naj bo po-tem na ti ali na drugi strani. Pač pa ne odobravam različne mere, s katero se meri tu, in katero se meri tam.

Različno se meri. Upton Sinclair in Evelyn Lyons pišeta o terorju v Ru-siji. Sinclair ima v Moskvi si-na, sam ni videl terorja, Lyons je bil šest let tam in je lahko opazoval. Kaj dela — simpat-ja? Ze radi sina simpatizira Sinclair z mogočnimi v Moskvi. Žrtve ne more zanikati, ampak brez najmanjšega moralnega ali etičnega čuta ima izgovor za vse milijone ruskih žrtve-čeh: "Dejstvo je, da se Rusi še niso naučili vladati brez ob-bijanja". Kakšni so Rusi ali "Rusi", ne spada sem, znači no pa je ta izjava za etično vrednoto, s katero meri Upton Sinclair umore in pomore na druge, in s kakršno mero pre-soja preudarjene umore v Ru-siji po sedanjih mogočnejših.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9
zjutraj do 8:30 zvečer.

NOVI SVET

je poučen, zabaven in zanimiv slovenski mesečnik v Ameriki.

Prinaša zanimive zgodovinske podatke o ameriških Slovencih, poučne članke, zanimive črtice iz življenja slovenskih izseljen-cev in lepe povesti. Stane na leto samo \$2.00; za Kanado in ino-zemstvo \$3.00. — Naročnino je poslati na:

NOVI SVET

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois